

Oplegnotitie agendapunt "Dempen van sloten"

Commissie Water en Ruimte @ Gezond Water, 2 september 2026

Aanleiding

Het Volkskrant-artikel over het dempen van sloten, de hierover gestelde schriftelijke vragen en de beantwoording daarvan vormen voor ons aanleiding om dit onderwerp in de commissie te bespreken.

Wij hebben waardering voor de beantwoording van de vragen, maar houden tegelijkertijd vragen over de omvang van slootdempingen binnen ons beheergebied, de motieven die daarbij een rol spelen en de mogelijke gevolgen voor waterkwaliteit, biodiversiteit, landschap en cultuurhistorie. Wij vinden het daarom zinvol hierover het gesprek aan te gaan met de commissie en het dagelijks bestuur.

Waarom willen wij dit bespreken?

In de beantwoording van de schriftelijke vragen hebben wij gelezen dat ons waterschap geen volledig beeld heeft van de omvang van slootdempingen binnen het beheergebied. Dat antwoord verraste ons.

Op de website van Waterschap Brabantse Delta staat immers vermeld dat voor het dempen van sloten een vergunning vereist is. Daarnaast kan in bepaalde situaties subsidie worden verstrekt voor maatregelen waarbij sloten worden gedempt. Ook bevatten de Waterschapsverordening, waaronder artikel 2.2, evenals de daarop gebaseerde beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater, regels voor activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor het watersysteem, regels waarop dus moet worden toegezien.

Tegen deze achtergrond vragen wij ons af hoe de constatering dat geen volledig beeld bestaat van slootdempingen zich verhoudt tot de vergunningverlening, subsidieregelingen en beschikbare registraties. Wij zijn benieuwd welke inzichten hierover binnen het waterschap beschikbaar zijn en welke conclusies daaruit kunnen worden getrokken.

Daarnaast zijn wij benieuwd naar de redenen waarom in ons beheergebied sloten zijn gedempt. Welke motieven hebben daarbij in de praktijk een rol hebben gespeeld. Denk daarbij aan bedrijfseconomische, ruimtelijke en wettelijke factoren, zoals bijv. de verplichting tot het aanbrengen van bufferstroken. Wij stellen deze vragen nadrukkelijk open en zonder vooringenomen conclusies.

Brede belangenafweging

Wij erkennen dat het dempen van sloten in bepaalde situaties kan bijdragen aan het vasthouden van water en daarmee een rol kan spelen bij het tegengaan van verdroging. Maar naast de mogelijke bijdrage aan het tegengaan van verdroging zijn wij ook benieuwd hoe slootdempingen zich verhouden tot de opgave om voldoende waterbergend vermogen te behouden in perioden van piekneerslag. Wat zijn dus de hydrologische effecten van slootdempingen op het functioneren van het regionale watersysteem, waaronder wateraanvoer, afvoer, peilbeheer en ook mogelijke extra kosten voor beheer en onderhoud?

Tegelijkertijd vinden wij dat bij dergelijke slootdempingen ook nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan mogelijke effecten op natuur, biodiversiteit en waterkwaliteit dit zeker gezien ook de klimaatverandering. En dat ook in het licht van de KRW!

Welke gevolgen heeft het verdwijnen van sloten voor planten- en diersoorten die daarvan afhankelijk zijn? Wat betekent dit voor ecologische verbindingen in het landschap en voor de biologische kwaliteit van het oppervlaktewater? Dat zijn vragen die naar onze mening nadrukkelijk onderdeel van de afweging zouden moeten zijn.

Daarnaast zien wij een duidelijke relatie met de inrichting van het landelijk gebied, waarvoor gemeenten eveneens een belangrijke verantwoordelijkheid dragen. Juist daarom begrijpen wij niet goed waarom uit de beantwoording van de schriftelijke vragen blijkt dat het dagelijks bestuur geen behoefte ziet aan een verder gesprek met gemeenten over dit onderwerp en dat dan in het bijzonder voor de gemeente Zundert waar blijkens het artikel in de Volkskrant wel heel veel slootdempingen hebben plaatsgevonden. Een gezamenlijke verkenning zou immers kunnen bijdragen aan een beter inzicht in de oorzaken, omvang en gevolgen van slootdempingen.

Ten slotte wijzen wij op de cultuurhistorische betekenis van sloten. In veel delen van ons beheergebied vormen zij een essentieel onderdeel van het historische landschap en vertellen zij het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van de waterhuishouding en het grondgebruik. Het verdwijnen van sloten kan daarom niet alleen gevolgen hebben voor waterbeheer en natuur, maar ook voor het landschap en cultuurhistorische waarden.

Doel van deze bespreking

Met deze notitie beogen wij nadrukkelijk het gesprek te voeren met de commissie over de betekenis, oorzaken en gevolgen van slootdempingen binnen het beheergebied van Waterschap Brabantse Delta. Wij zien deze commissiebehandeling als een eerste verkennende gedachtewisseling. Eventuele vervolgstappen zijn afhankelijk van de inzichten die deze bespreking oplevert.

AWP

Natuurterreinen

PvdA

Partij voor de Dieren